

BEREGI ÚJSÁG

TÁRSADALMI, VÁRMEGYEI ÉS KÖZGAZDASÁGI ERDEKŰ HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Beregszász, Verbőcyr 1.

Laptulajdonos: a szerkesztőség.

Felelős szerkesztő:

Bertók Béla.

Főmunkatárs:

Bary Gyula

Előfizetési ár:

Egész évre 8 kor. Hirdetési díjára 5 kor. Egyes szám ára 20 f.

Hirdetési díjak:

megállapodás szerint

Ügetőverseny.

A múlt szombaton és vasárnap folytak le Beregszászban az ügetőversenyek. Nemcsak sport szempontból, hanem sok más tekintetben is érdekes volt az a két versenynap. Olyan megfigyeléseket tettünk, amelyek méltán kihívják a bírálókat s amelyekre — bármint keressük is, — nem tudunk mentséget találni.

Ami magát a versenyt s annak eredményeit illeti, határozottan s örömmel lehet megállapítani, hogy bár nagy áldozatok árán is, de helyes uton halad az Urkocsisok Egyesülete a szebb jövő felé. Jóllehet az idén kevesebb nevezés történt, mint a múlt évben, mégis ott láttuk a pályán száguldani az ország nevezetesebb ügetőtényezőinek a fogatait. Aki pedig látta a versenyek lefolyását, annak minden elfogultság nélkül be kell ismernie, hogy az mindvégig érdekes, sőt helylyelközzel izgalmas is volt. A versenyekről a részletes tudósítást alább közöljük, amelyből bárki meggyőződhetik, hogy a beregszászi versenypályának — amely hivatalos pálya — nagy jelentősége van a hazai ügetősport tekintetéből.

Csodálatos azonban, hogy a versenynek minden érdekessége mellett sem volt nagy közönsége. Azaz, hogy volt is, nem is. Fizető közönség mentől kevesebb, de annál nagyobb ingyen publikum. S még ha legalább szerény lett volna az az ingyen közönség! De határozottan követelőbb volt, mint az, amely pénzével megváltotta erre a jogot. Nemcsak követelőbb, hanem valóságos toladó volt. Annyi rakoncátlan gyereket s duhaj legényt ritkán lehet egy rakáson látni, mint a pályán lehetett a versenynek különösen második napján. Ki volt ugyan rendelve vagy 30 csendőr s néhány rendőr, de nem akadályozhatták meg ennek a csőcseléknek a beözönlését. — no meg valljuk be — nem is nagyon törődtek vele! De ha törődtek volna, célt akkor sem értek volna. Vigan rendetlenkedtek a haza mákvirágai, elfoglalták a helyet a korlátok körül, átszaladgáltak a verseny alatt a pályán, szóval botrányosan viselkedtek. Más orvossága ennek nincs, mint az, hogy az egész versenypályát kétméteres palánkkal kell körülvétni s így zárni ki az ilyen kedves közönséget. Sok pénzbe kerülne az igaz, de nem hisszük, hogy nem

hozná meg gyümölcsét ez a befektetés!!

Illőnek találnánk azt, hogy a város is nyujtana anyagi segítséget az Egyesületnek abban, hogy a pályamagas kerítéssel vétessék körül. Igaz, hogy a versenypályát a város engedte át, de ezzel még — szerintünk — nem tett eleget egy ily egyesülettel szemben minden kötelességének. Hiszen a városnak is érdeke az, hogy e versenyek minél látogatottabbak legyenek, mert a nagyobb forgalom ha nem is közvetlen, de a közvetett hasznot meghozza a városnak. S egy ily egyesület, mely fennállása — 7 év — óta a nyolcadik versenyt rendezti s e versenyek révén országos hírnévre tett szert, megérdemelné a hathatósabb támogatást!

Különös, hogy mi a város pártfogásába ajánljuk az egyesületet, amikor a város közönsége sem pártolja. Feltűnést keltett, hogy Beregszászból vajmi kevesen voltak a versenyen. Eötvös Károly azt mondja s a hagyományok is azt bizonyítják, hogy a magyar ember nagyon szereti a lovat. Szereti is széles e hazában s ezt szabályként lehet állítani. Szabály azonban nincs kivétel nélkül. Ez a kivétel Beregszász. Miért? Ki tudná azt megmondani?! Pedig a lótenyésztés ügye nagyobb figyelmet érdemel, mert az a nemzeti vagyonsodásnak fontos tényezője! De hát egyáltalában mi iránt érdeklődnek Beregszászban?!

No és most piruljunk egy kicsit és szégyeljük magunkat! A versenyben résztvevő urak közül többen már néhány nappal a verseny előtt megérkeztek. Megszállottak a város egyetlen valamirevaló szállójában. Ott azonban nem étkezhetek. Milyen kellemes dolog lehetett az uraknak, hogy lakásukról a harmadik utcába kellett menni egy kis kávécskáért. Ilyen pazar kényelmet nem mutathat fel még a világhírű Muca város szállója sem! Micsoda gyönyörű megosztás is az, hogy az egyik vendéglőben csak lakni lehet, a másikban csak enni, a harmadikban csak inni, a negyedikben csak kártyázni stb. Így aztán meg van ölve alaposan minden konkurrencia s egy vendégből jutni kell két-három vendéglőnek. Hanem micsoda pokoli gyönyörűség telhetik ebben az idegennek? Minden illetékes hatóság vállvetett mun-

kával akadályozza meg, nehogy valaha oly vendéglő épülhessen Beregszászban, ahol megszállani, enni és inni lehessen!

A szomorú az egész dologban pedig az, hogy messze vidékekre elviszik híret nyomoruságos állapotainknak! . . .

A verseny első napján este a földművelésügyi miniszter távirati uton 1000 koronát küldött egy verseny díjára az egyesület igazgatóságához. Ez a verseny vasárnap délután került döntésre s bár az értesítés későn érkezett, mégis négy fogat állott ki s gyönyörű küzdelem folyt az első díjért.

A versenyről részletes tudósításunk a következő:

I-ső nap. Szombat, szeptember 16.

I. Tenyészverseny. Tiszteletdíj I., II., III.-nak. Indultak a következő fogatok: Horváth József: Farsang, Plevna 3950 méter. gr. Lónyay Gábor: Katka, Nana 4000 m. Dercsényi Ferenc Legény, Gregor, 4035 m. Első: Dercsényi Ferenc fogata 8 p. 35 mp. (1 kilométert 2 3/4 mp.) Második gr. Lónyay Gábor fogata 8 p. 37 2/10 mp. Harmadik Horváth József f. 8 p. 55 mp. Talizator: 10: 12.

II. Bravado díj. (Egyes verseny.) Díj 200 kor. adta a pozsonyi Ügetőverseny Egyesület és tiszteletdíj az I., II., III.-nak. Indult: Olasz Elemér: Ica 3000 m. Dercsényi Ferenc: Georgina 3000 m. gr. Lónyay Gábor: Radlerin 3300 m. Bárcay Sándor Nellie 3510 m. Első Dercsényi Ferenc Georgina 5 p. 30 mp. (1 km. 1 p. 50 mp.) Második gr. Lónyay Gábor Radlerin 5 p. 35 mp. Harmadik Olasz Elemér Ica 5 p. 37 mp. Negyedik Bárcay Sándor Nellie 5 p. 42 mp. Tot. 10: 36.

III. Beregvármegyei Urkocsisok Egyesületének díja 1000 kor. (700—200—100) Indult Kállay Frigyes: Tüzoltó, Hermin 5000 m. gr. Lónyay Gábor és br. Sennyey Béla kombinált fogata: Pacsirta, Füresa 5000 m. Orosz György: Vőfély, Talián. Első gr. Lónyay Gábor és br. Sennyey Béla: Pacsirta, Füresa 10 p. 48 mp. (1 km. 2 p. 5 3/5 mp.) Második Orosz György: Vőfély, Talián 10 p. 53 mp. Harmadik Kállay Frigyes: Tüzoltó, Hermin 10 p. 58 mp. Tot. 10: 12.

IV. Beregvármegyei díj. Tiszteletdíj I., II., III.-nak. Indult Horváth József: Plevna, Sugár 4850 m. Dercsényi Ferenc: Lulu, Gregor 5000 m. Bárcay Sándor: Sir, Bello 6020 m. Első Dercsényi Ferenc fogata 11 p. 19 mp (1 km. 2 p. 15 4/5 mp.) Második Horváth József fogata 11 p. 33 mp. Harmadik Bárcay Sándor fogata 11 p. 40 mp. Tot. 10: 18.

V. Elnöki díj, 900 kor. (700—200—100.) Adta Bárcay Sándor. Indult br. Sennyey Béla: Náci, Rigó 500 m. Bárcay Sándor és br. Sennyey Béla kombinált fogata: Fecske, Préda 5000 m. Jékey László: Szárcsa, Margit, 5000 m. Olasz Elemér: Daru, Gólya 5000 m. Első Olasz Elemér fogata 11 p. 8 mp.

(1 km. 2 p. 6 mp.) Második br. Sennyey Béla fogata 11 p. 20 mp. Harmadik Jákey László f. 11 p. 36 mp. Negyedik Bárcay Sándor és br. Sennyey Béla f. 11 p. 56 mp. Tot. 10: 16.

II. nap. Vasárnap, szeptember 17.

I. Urhölgyek tévversenye. Tiszteletdíj I., II., III. nak. Indultak a következők fogatai: gr. Dessewffy Miklósné: Ilona, Turul 4000 m. hajtott tulajdonos. br. Sennyey Béla: Puskás B., Lexi 4100 m. hajt. br. Sennyey Béláné, bíró br. Sennyey Béla. gr. Lónyay Gábor: Katka, Nana 4000 m. hajt. Bay Györgyné, bíró Bay György. Bárcay Sándor: Nellie D., Bello 4400 m. hajt. Bárcay Sándorné, bíró Dercsényi Ferenc. br. Sennyey Béla és gr. Lónyay Gábor kombinált fogata. Pacsirta, Furcsa 4000 m. hajt. br. F. Áth Mária, bíró Orosz György. — Első br. Sennyey Béla fogata 8 p. 20²/₁₀ mp. (1 km. 2 p. 2 mp.) Második Bárcay Sándor f. 8 p. 20⁸/₁₁ mp. Harmadik br. Sennyey Béla s gr. Lónyay Gábor f. 8 p. 55 mp. Negyedik gr. Lónyay Gábor f. 8 p. 56 mp. Ötödik gr. Dessewffy Miklósné f. Tot. 10: 36.

II. Egyes handicap. Díj 500 kor. (250 150—100). Indult Olasz Elemér: Ica 3000 m. Dercsényi Ferenc: Georgina 3080 m. gr. Lónyay Gábor: Radlerin 3220 m. Első gr. Lónyay Gábor f. 5 p. 40⁵/₁₀ mp. Második Dercsényi Ferenc f. 5 p. 41⁵/₁₁ mp. Harmadik Olasz Elemér f. 5 p. 57¹/₁₀ mp. Tot. 10: 18.

III. Kettes handicap. Díj 500 kor. (250 150—100.) Indult Orosz György: Vöfély, Talián 4350 m. Bárcay Sándor és br. Sennyey Béla kombinált fogata: Feeske, Préda 4000 m. Jákey László: Szárcsa, Margit 4100 m. Első Bárcay Sándor és br. Sennyey Béla f. 9 p. 15 mp. (1 km. 2 p. 18³/₄ mp.) Második Orosz György f. 9 p. 17 mp. Harmadik Jákey László f. 9 p. 35 mp. Tot. 10: 22.

IV. Urhölgyek handicapja. Tiszteletdíj I., II., III. nak. Indultak ugyanazon fogatok, amelyek az e napi első versenyben indultak; hajtottak ugyanazok, s bírák is ugyanazok, akik az első versenyben. Első Bárcay Sándor f. 4800 m. 9 p. 15⁵/₁₁ mp. (1 km. 1 p. 55⁵/₁₁ mp.) Második br. Sennyey Béla s gr. Lónyay Gábor komb. f. 4350 m. 9 p. 17 mp. Harmadik gr. Lónyay Gábor f. 4200 m. 9 p. 40 mp. Negyedik br. Sennyey Béla f. 4650 m. Ötödik gr. Dessewffy Miklósné f. 4000 m. Tot. 10: 18.

V. Földművelésügyi miniszter díja 1000 kor. (600—250—150.) Indult Olasz Elemér: Daru, Gólya 6400 m. br. Sennyey Béla: Rigó, Náci 6000 m. br. Sennyey Béla s Bárcay Sándor kombinált fogata: Feeske, Préda 4000 m. Jákey László: Szárcsa, Margit 6000 m. Első Olasz Elemér f. Második br. Sennyey Béla f. Harmadik br. Sennyey Béla s Bárcay Sándor komb. f. A negyedik fogat az első körnél feladta a versenyt.

VI. Zárverseny. Első díj egy amerikai üggető ló, adta br. Sennyey Béla, II., III. nak tiszteletdíj. Indult Horváth József: Plevna, Sugár 4000 m. Dercsényi Ferenc: Lulu, Gregor 4150 m. Orosz György: Vöfély, Talián 4350 m. Első Dercsényi Ferenc f. 9 p. 18 mp. (1 km. 2 p. 14 mp.) Második Horváth József f. 9 p. 18⁵/₁₀ mp. Harmadik Orosz György fogata 9 p. 41 mp. Tot. 10: 14.

VII. Mezőgazdák vágta-versenye. Díj 200 kor. (120—50—30.) Indultak négyen. Első lett Orosz András (Badaló). Második Maly Károly (Borzsova). Harmadik Juhász József (Mpapi)

VARMEGYEI VÁROSOK

Vármegyei közgyűlés. Beregvármegye törvényhatósági bizottsága őszi rendes közgyűlését f. évi október hó 3—4-ik napjain tartja meg. Ekkor fog megtörténni, többek közt — a vármegye árvászekénél nyugdíjazás folytán megüresedett ülnöki állás s az ennek betöltése folytán esedeg megüre sendő többi tisztii állások betöltése.

Az állandó választmány ülése. Beregvármegye állandó választmánya f. hó 19-én a vármegyei ház kistermében gyűlést tartott, melyen a f. évi október hó 3—4 napjain megtartandó őszi rendes közgyűlésen megvizsgálás alá jövő vármegyei költségel-irányzatok tárgyalását készítette elő.

Városi közgyűlés. Csekély érdeklődés mellett tartotta meg Beregszász város képviselőtestülete f. hó 14-én délután rendkívüli közgyűlését. Fontosabb határozatokat közgyűlés a következő dolgokban hozott:

Megbizta a tanácsot a Várkehid vámszedési jogának további három évre leendő bérbeadásával, kikötve, hogy ezentul a vámszedést ne csak a termelő gazda közönség, hanem minden adózó városi polgár élvezhesse. Kimondta a város által Kaszab Soma kaolin bányabérlet ellen indított pernek beszüntetését és a bérletnek az eddigi feltételek mellett további három évre megkötését. Megszavazott a Kossuth téren létesítendő Kossuth szoborra annak létesítéséig évenként 1000 koronát. Elhatározta a közgyűlés, hogy a Kossuth téren a jövő év tavaszáig közparkot építtet s megbizta a polgármestert a vállalkozókkal való érintkezésbe lépéssel. Kötelezte a várost a kezelése alatt elkallódott Lónyay féle gimnáziumi alapítvány megtérítésére.

A szarkahegyi pince és több városi föld bérbeadásáról szóló tanácsi jelentések tudomásul vétele, s néhány illetőség iránti kérvény elintézése után a gyűlés véget ért, mert a jelen voltak csekély száma miatt a Weisz testvérek és Lóvi Ignác kérvényeit nem tárgyalhatta, mivel azok ingatlan szerzésre, illetőleg ingatlan elidegenítésre vonatkoztak.

Vármegyei közigazg. bizottsági ülés. Szeptember 14-én tartották meg a közigazg. biz. ülést, amelynek a lefolyása a következő volt: Alispán jelentése szerint a közigazgatás menetében elmúlt hónapban semmi zavar nem történt, eltekintve a nagymérvű szabadságolásoktól. A főorvos jelentése szerint ragályos betegség, mint járvány nem fordult elő, csak elszórtan néhány tifusz eset. A Galiciában fellépet kolera megakadályozására a kiküldött egészségügyi min. biztosul a főorvos bejárta azon községeket, amelyek a megyébe vezető út mellett fekszenek s így alkalmasak arra, hogy a bejövő utasok egészségi állapotának a megfigyelésére bennük órházakat állítsanak fel ideiglenesen. A főmérnök jelentése szerint az állami és tv. hatósági utak jókarban és gondos kezelés alatt állanak s a megkezdett vicinális utak egyrésze már készen van, más részének az építése még szeptember hó folyamán bevégeződik. Egyes utakon az anyagszállítás folyamatban van. A pénzügyi jelentés szerint az idei augusztus hónapban 107139 kor. 81 fillérrel kevesebb adó folyt be, mint 1904. év ugyanezen hónapjában. A kir. ügyész jelentése szerint a megye területén levő fogházakban levő jogérvényesen elítéltek száma 174 férfi és 33 nő. Az egészségi állapotok a fogházakban kielégítőek. Fegyelmi büntetés a fogház alkalmazottakkal szemben nem fordult elő. Az uzsora állandóan szigorúan üldöztetik, ilyen ügy az elmúlt hónapban nem fordult elő.

Tisztviselők

fogyasztási szövetkezete.

Életre való eszmét valósítanak meg most a szegedi tisztviselők. A piac mérhetetlen drágasága, a mindennemű élelmiszerek rendkívüli módon tulhajtott ára arra indította őket, hogy az olcsóbb és biztosabb beszerzés elérhetése céljából szövetkezetet alakítsanak. Ennek a szövetkezésnek az alap gondolata annyira helyes és világosan érthető, hogy alig szorul valamelyes magyarázatra s nem is pusztán az eszme megismeretése, hanem inkább propagálása, utánzásra ajánlása végett foglalkozunk itt vele. A dolog egyszerűségét s általánosan érzett szükségét mutatja már az a körülmény is, hogy Szegeden jóformán az első felszólításra több, mint 300 családos tisztviselő jelentette be, hogy a szövetkezetnek szíves készséggel a tagjává szegődik. Miután aláírással biztosították egymást s a velők szerződéses viszonyba lépni szándékoztak a terv komolyságáról, továbbá a mindenekelőtt kívánatos anyagi erőik garanciájáról, a szervező bizottság rövidesen kiírta a pályázatot az élelmiszerek szállítására. Alaposabb tájékoztatás kedvéért érdemesnek tartjuk ezt a pályázatot teljes szövegében ideiktatni:

A Szegeden lakó tisztviselők alakulóban levő szövetkezete, amely szövetkezet remélhetőleg 4—500 családos tisztviselőt fog számlálni, részint közvetlen a termelőktől, részint vele szerződő vállalkozóktól, mészárosok és kereskedőktől szándékozik élelmicikkeket beszerezni.

1. Marha- és borjúhúsra. Ennek szállítására szegedi, valamint vidéki olyan szállítóképes mészáros pályázhat, aki Szegeden ipar engedélyt nyerve, a jelenlegi túlmagas szegedi húsarakkal szemben *méltányosabb árban* hajlandó kiszolgáltatni a marha- és borjúhúst.

2. Sertéshús, szalonna és zsi szállításra.

3. Burgonya, kápo-zta, bab, tojás, tej és vaj szállítására.

4. Összes gyarmatárak és fűszerek szállítására, melyekben a *mindenkori napiárakkal szemben nyújtandó kedvezmények százalékokban kifejezendők.*

Már eddig is számos ajánlat érkezett be a különféle szállításokra, de a pályázati határidő leteltéig, szeptember 23-ig még több ajánlatot várnak. Ugyancsak ekkor, szeptember 23-án tartják meg a szövetkezet alakuló közgyűlését is, amely elé tehát így már sokatmondó számadatokkal léphet a szervező bizottság és kimutathatja kézzelfoghatólag a társulás nagy előnyeit. Remélik, hogy addig még a tagok száma is jelentékenyen emelkedni fog.

Feleslegesnek tartjuk újból hangoztatni azokat a nagy előnyöket, amelyeket a szövetkezés eladóknak és vevőknek egyképen nyújt. Biztosítja az állandó és tömeges keresletet s ennek következtében a jó és olcsó kínálatot is. Szinte megtestesítése a „csekély haszon, nagy forgalom” korszerű üzleti elvének. És ha figyelemmel kísérjük a lapok közgazdasági rovatait, majdnem mindennap találunk is híradást arról, hogy az ország legkülönbözőbb részeiben gyors egymásutánban megértik és megvalósítják ezt az elvet. Nekünk sem lehet, sokáig a többi városok mögött maradnunk. Hiszen kedvezőbb talajt a szövetkezésre keresve sem igen lehet találni mint amilyen Beregszász. A termelés, az üzleti szellem és a — drágaság aligha örvend még valahol akkora fejlettségnek, mint nálunk. Csupán a társulás s főleg a kezdeményezés megy itt kissé nehezen. Ha agilis vezető ember akad, aki az eszmét átértve teljesen a magáévá teszi, dolgozik és fárad az érdekében, akkor — egészen biztosra vesszük — mielőbb megalakul és virágzásra is jut Beregszászban: a fogyasztók szövetkezete.

A nő társadalmi multja. 12

A 17-ik század közepén Párisban a Pascal család volt a rajongó és quietisztikus élet középpontja. A híres matematikusnak és a jezsuiták nagy ellenségének Pascalnak két nővére volt: Gilberte és Jacqueline. Utóbbi a költészet terén éppolyan csodagyermek volt, mint bátyja a matematikában és már 12 éves korában a királyi udvarban feltűnést keltett; maga Richelieu bibornok elragadtatással beszél róla. Jacqueline költeni lényei inkább dogmatikusak voltak és bátyja rábeszélésére a janzenita nőkolostorba Port Royalba ment ennek főnökségét elvállalta és ott valóságos va lási miszticizmus homályába burkolózott. E női kolostor nem sokáig virágzott és hogy hírnevét megmentse, egy ereklyével még pedig Krisztus állítólagos tövis koronájának egyik tövisével próbált reklámot csinálni és az apácák a „Sainte épinehez” (szent tövis) imádkoztak. Pascal Gilberte 12 éves leánykája a tövis megérintése által gyógyult ki szembajából, amint a janzeniták állítják, de a kezelő orvos nem volt oly előzékeny, hogy a csodát elismerje, hanem csak azután nyilatkozott készen arra, mikor ő maga lábba esett, mit isten büntetésének mondtak a jámbor Pascal Jacqueline megérintése és csodát rossz versekben és épen nem esztétikus betegségi leírással, sőt maga Pascal a meggyógyult gyermek keresztatyja, ezen eseménytől ösztönözve, megírta „Pensées” it (gondolatok), melyekből nagy vita keletkezett ellenfeleivel, a jezsuitákkal. Amint VII. Sándor pápa e vitába elegyedett, a port-royali nők a városban nagyobb kitartást tanusítottak, mint a férfiak, kiknek a vidéken volt kolostoruk. Utóbbiak meghunyászkodtak, míg a nők hő-

sies magatartást tanusítottak és inkább elűzték magukat, de nem tágitottak.

Hasonló szellemi irányt követett Jeanne Marie de la Mothe Guyon, ki Genf városának lakosságát a katolikus hitre akarta téríteni, de néplázító tanai folytán kolostorba volt kénytelen vonulni, melyből csak a híres Maintenon asszony segítette ki. Nevezett nő önsanyargatás céljából összes fogait kihuzatta olvasott ölmot öntött testére és misztikus könyveket írt. A bastilleból, melybe zárva volt, Hollandiába menekült, később azonban visszatért Franciaországba. A jezsuiták később még nagyobb tulzába mentek. Egyik elvtársuk Francois de Paris sirján állítólag esodagyógyítások történtek; rajongók imádkoztak, prédikáltak és jósoltak ott és sok nép tódult oda, ami a rendőrség beavatkozását is maga után vonta. De ők titokban gyülekeztek és azt mondták róluk, hogy ott leányokat keresztre feszítettek és ütlegeltek „isten tiszteletére”, ami sokaknak véleménye szerint csak bűvészi ámbás volt.

Egy más irány követője volt a 18-ik század közepén de Sènes márkí leánya és a spanyol tábornok de la Croix neje, kitől olykor-olykor elvált, hogy Avignonban Aquaviva alkotvetnek szórakozást nyújtson. Nemsokára özvegységre jutván, Lyonban élt és ördögűzésnek adta magát, amit imádkozás, kézfeltevés, szentelt víz és olaj által gondolt elérni. A francia forradalmat megérte és azt az ördög művének minősítette.

A majnai Frankfurtban a nők a pietismusnak (kegyeskedés) hódoltak és annak legbuzgóbb apostolai voltak. Élénk érdeklődéssel kísérték a lelki küzdelmeket és változásokat, melyeken keresztülmentek, azokról naplót vezettek és egymásnak írogattak. Rendszerint mintáletet folytattak; de sok félszegség és visszataszító jelenség is fordult ott elő köztük.

A pietismus követői rendszerint minta életet folytattak; de sok visszataszító jelenség is nyilvánult közöttük. A vallás cégere alatt a legnagyobb fajtalanságot követte el egy szekta, melyet Winter Gottfried theológus és egy Buttler Eva nevű nő alapítottak. Külsőleg vezeklést és bűnbánatot prédikáltak; titokban azonban a férfiak és nők közösségben éltek egymással és mikor ez kitudódott, a vagyon és nőközösséget a biblia segítségével igyekeztek védeni. E csapat feje Eva volt, ki azt, amit az első Eva elmulasztott, mint második Eva pótolni igyekezett. E botrányt nemsokára hivatalosan felfedezték és az egész társaságot elzárták. Sikertelen megmenekülők és pedig azáltal, hogy a katolikus hitre tértek át.

Az a befolyás, melyet XIV. Lajos óta a nők a kereszténység terén gyakoroltak, nem volt kizárólag az irodalomtörténetet érintő jelenség, hanem egyenesen áthatotta a magasabb társadalmi rétegek egész kultúráját és majdnem egy századnyi időre anynyira érvényesült, hogy elmondhatjuk, miszerint a közép és nyugateurópai népek irodalma és életnyilvánulása 1660-tól 1770-ig az elpuhultság és nőiesség jellegét öltötték magukra és nélkülözik a férfias erőt és határozottságot. Milton és Lessing a határkövek, melyek között ama sajtáságos jelenség lejátszódott. Ennek eredete a francia arisztokracia hölgyeitől tartott és uralt szalonokban keresendő. Az első alapító volt Rambouillet márkiné. A mi irodalmi alkotás a környezetből kilépett, terjengős és tartalmatlan regények és bombasztikus költemények voltak. Kiválóbb írók is akadtak, névleg Madame de Scudéry, Marie de La Fayette, továbbá Madame Sevigné, mely utóbbi a klasszikus levélstílus megalapítója. Az ő szívóssága oly nagy volt, hogy az üldözötteket akkor is védte, ha meg nem érdemelték. A királyi udvarban előkelő állásra tett szert és mindig bizonyos erkölcsi magaslaton állott; dicsőségét azonban a nem nyilvánosságának szánt leveleinek köszönheti, melyeket leányhoz intézett és melyek mély kedélyről, bájos előadási modorról és kora és kortársai helyes megítéléséről tesznek tanúságot. A leány válaszlevelei méltók anyjához.

(Folyt. köv.) Tannhäuser.

VEGYES HIRIEK.

A „Beregi Ujság” részére szánt kéziratokat, szóbeli tudósításokat, hirdetési megbízásokat és előfizetési pénzeket a református templom udvarban levő szerkesztőségi és kiadóhivatali irodánkba (Verbőci-tér 1 sz.) kérjük küldeni, illetőleg beadni.

Egyszersmind kérjük mindazokat a t. vidéki előfizetőinket, kik július 1-től szeptember végeig terjedő évnegyedre lapunk előfizetési díjával még hátralékban vannak, hogy azt legkésőbb e hó végéig beküldeni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben a lap küldését részükre beszüntetjük.

A „Beregi Ujság”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

* **Kinevezések.** A m. kir. belügyminiszter Beregvármegyében a miszticei anyakönyvi kerületbe Chlebák Mihályt anyakönyvvezetővé nevezte ki. — A vallás és közoktatásügyi miniszter Krejger Kornélt a beregszászi állami főgimnáziumnál a napokban megnyitott párhuzamos osztályhoz helyettes tanári minőségben kinevezte. — A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Várady Kálmán és Kle ment Janka okl. tanítót, illetve tanítónőt a nagylónyai áll. el. népiskolához rendes tanítóvá, illetve tanítónővé nevezte ki. — A m. kir. igazságügyminiszter Peterdi Béla és Janka Jenő, kir. törvényszéki aljegyzőket jelenlegi alkalmazásuk helyén törvényszéki jegyzőknek nevezte ki.

* **Helyettesítés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a helybeli állami polgári leányiskolában nemrég kinevezett Krolop Evelin, s. tanítónőt betegsége miatt két hónapra szabadságolta és helyettesítésével Lunov a Mária okl. tanítónőt bizta meg.

* **Eljegyzés.** Szarka Gyula a „Beregvármegyei vizszabályozó és ármentesítő társulat” főmérnöke f. hó 9-én eljegyezte Polgár József törökszentmiklósi nagybirtokos leányát Margitot.

* **Kézifogó.** Gacsályi József tiszakörödi ev. ref. lelkész f. hó 17-én tartotta eljegyzését városunkban Szarka Péter leányával, Boriskával.

* **Uj orgona.** A beregszászi ev. ref. egyház temploma részére a pécsi Angster cég által készített új orgona alkarrészei, — mint biztos helyről értesülünk — f. hó 19-én megérkeztek. Az orgona felállításához a munkások valószínűleg hétfőn, 25-én fognak hozzá.

* **Uj pénzüntézet T. Ujlakon.** Tiszajlakon mozgalom indult meg egy új pénzüntézet alapítása érdekében. Ez a harmadik bank lesz abban a kis, de nagy vidékkel bíró városban. Az új bank 500 db. 200 koronás részvényt bocsát ki s így 100.000 korona alaptőkéje lesz. A részvényjegyzések folyamatban vannak. Az alapításban több beregszászi egyén is részt vesz.

* **Körjegyzők megjutalmazása.** Mint vármegyénk hivatalos lapjából olvassuk, az alispán 11 körjegyzőnek, kik a vármegyei követelések, de különösen az utadó behajtása körül az 1904. év folyamán kiváló tevékenységet fejtettek ki, 440 korona jutalmat utalt ki a beregszászi m. kir. adóhivatalnál a következő felosztással: Lévy József várpálankai, Vozáry Árpád leányfalvai, Abkornovics Károly szolymai, Cseörghe Zoltán surányi körjegyzőknek 50—50 koronát; O gyán Dezső zajgói, Rónay Sándor beszki, Molnár Jenő felsővizneci körjegyzőknek 40—40 koronát; Makay Endre nagylucskai, Szelecsényi Hugó Volóci, Szluk Endre szentmiklósi, Berznay István tiszaszalkai körjegyzőknek 30—30 koronát.

* **Lóverseny és ügetőverseny.** Eperjesen e hónap 24-én tartják meg az eperjesi kendei országuton az ügetőversenyt. Ugyanaznap lesznek a lóversenyek is, amelyeknél 7 futam lesz.

* **A nagyberegi ev. ref. egyház ünnepe.** Nagyberegen az ev. ref. egyház presbitériuma és a község képviselőtestülete e hó 17-én együtt tartott diszgyűlésben adta ünnepélyesen haszonélvezetébe a lelkésznek az új lelkészlakot, amely 14000 koronába

került. A gyűlés végeztével ennek tagjait és a jelenvolt vendégeket a lelkész ebédre hivta meg, melyen 40-en vettek részt.

* **Szerencsétlenül járt vasuti munkás.** Dankó Kálmán bátyui illetőségű 18 éves vasuti munkásnak, ki az Ungvár—Csap közötti vasutvonal javítási munkálatainál dolgozott, f. hó 15-én a vonat mindkét kezét elvágta.

* **Szerkesztőváltás.** A Sátoralja-ujhelyben megjelenő „Felsőmagyarországi Hírlap” politikai ujság szerkesztőségében változás történt. Az eddigi felelős szerkesztő Dr. Buzsák Barna és az egyik társszerkesztő Dr. Ambrózy Ágoston a laptól megváltak. A lap főszerkesztője Dr. Székely Albert, felelős szerkesztője Dr. Fehér Márton lett.

* **Tüzek.** A múlt héten Mezőterebes (Sztrabicsó) községben jelentékeny kárt okozó tűz volt. Pap János gazdacserben csűrében néhány gyermek gyufával játszott s az ebből támadt tűz következtében öt lakóház s több melléképület elhamvadt. — Nagyberegen f. hó 13-án három lakóház és négy melléképület égett el.

* **Községi és körjegyzők gyűlése.** A beregvármegyei jegyzőegyesület őszi rendes közgyűlését a múlt vasárnap Munkácson tartotta meg. A gyűlést Gulácsy István elnök helyett Balogh László alelnök vezette. A tagok 3 kivételével mindnyájan jelen voltak. A gyűlés leglényegesebb tárgya az egyesület által kidolgozott s a vármegyei törvényhatóság által visszaküldött nyugdíjszabályzat módosítása volt. E tárgyban az elrendelt részeken az átalakítást megtették. A pestvármegyei jegyzőegyesületnek a vármegyei számvevőségnek visszaállítására tárgyában küldött átirata felett napirendre tértek. Lator Béla indítványára elhatározták, hogy az adóbehajtás eredménytelen kimondása tárgyában kiszabandó anyagi felelősség körül a közigazgatási bizottság méltányosabb eljárását fogják kérni. Makay Endre indítványára kimondták, hogy a vármegye alispánjának azon rendeltével szemben, hogy a községi közmunkalelőmozgatásánál a községi és körjegyzők a munkálat folyamára személyesen kötelesek felügyelni, előterjesztéssel éneik, hogy a külföldben is tulterhelt jegyzőket ezen utmaséri teendők végzése alól mentse fel. Ezután több apró ügyet intéztek el.

* **Máramorossziget új polgármesterévé** e hó 17-én tartott rendkívül népes és izgalmas képviselőtestületi gyűlésen Szöllősy Antal, kir. tanácsos választatott meg Szöllősy Ferenc, volt rendőrkapitányval szemben 11 szótöbbséggel.

* **Különleges színház.** Ritka, élvezetes hangversenyben lesz része ma este városunk zenekedvelő közönségének. Megérkezett ugyanis ide Szénsták Gy. fiatal hegedűművész, hogy minket is elbűvöljön virtusozó játékával. Szénsták már nemcsak nálunk, hanem külföldön is nagy feltűnést keltett. Ezt követik a vitett opera jelenetek, melyeknek énekszámai Pierre M. ur énekl. Érdekes azonkívül Aga, a feleség nő, ki a közönség előtt minden támaszték nélkül a levegőben szabadon emelkedik. A villanyos serpentina tánc, melyet Fuller R. k. a. mutat be 200 méter bőségű selyem ruhájában a maga nemében specialis látványosság. Az este 8 órakor kezdődő előadást ajánljuk a közönség figyelmébe. Jegyek előre válthatók Farkas J. papir üzletében.

* **Ösztreicher Ignác** mai számunkban közölt hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

* **Előfizetési felhívás!** Mindenki olvassa „A POLGÁR” politikai napilapot! Főszerkesztő: dr. Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő, ki publicisztikai működését kizárólag e lapnak szenteli. „A POLGÁR” megjelenik minden nap reggel, vasárnap és ünnepnap után is. Rendkívül bő és gazdag tartalommal „A POLGÁR” programja a demokrácia, a radikális szabadelvűség, a szociális igazság. Hangja szabad és nyílt. „A POLGÁR” a legolcsóbb, igazi radikális, szókimondó irodalmi színvonalon álló, tartalmas ujság. Főszerkesztője dr. Vázsonyi Vilmos köré a publicistika és a szépirodalom jelesei sorakoznak. Cikkeit, tárcáit Vázsonyi Vilmoson kívül ifj. Ábrányi Kornél, Benedek János orsz. képvis., Bródy Sándor, Csergő Hugó

(felelős szerkesztő) Kadosa Marcel, Krudi Gyula, Lux Terka, Nagy Endre, Palotai Hugó, Szász Zoltán, Thury Zoltán stb. stb. írják. A tárcarovatban egyébként hazai írónk legjobb elbeszélései mellett nap-nap után egy egy kitűnő külföldi novellát talál az olvasó. „A POLGÁR” tartalma élénk és tarka. Hírei és tudósításai megbízhatóak és kimerítőek. A nap teljes krónikáján kívül szórakoztató derűs olvasmányt is bőven ad az ujság, humoros cikkei szatirizálják a nap eseményeit és derűs élvezetül szolgálnak az olvasónak. „A POLGÁR” „Szociális ügyek” címen külön gazdag rovatot nyitott a dolgozó kispolgárok ezreinek. E rovatban a kispolgárok szakédekei minden istápolásra találnak és szociális fejlődésük érdekében e rovat küzd a toll agitációjával. „A POLGÁR” fölöslegessé teszi minden más lap olvasását, mert benne minden megvan, a mi eseményt a nap krónikája fölvet és minden megvan, a mi az olvasó lelki épülésére és szellemi szórakozására szolgál. Ily gazdag, ily élénk, ily tarka és kimerítő tartalma mellett is „A POLGÁR” negyedévre csak 4 korona. Kapható mindenütt, az utcán is és az összes ujság-elárusító helyeken. Egyes példány 2 kr. (4 fill.) „A POLGÁR” külön meglepő kedves-kedvességgel is szolgál az idén előfizetőinek, a mennyiben karácsonyra gyönyörű kiállítású Naptárral ajándékozza meg őket. „A POLGÁR” naptára 250—300 oldalon, művészi kiállításban számos művészi képpel, legjobb írónk elbeszéléseivel, költeményeivel és karcolataival fog megjelenni. Benne lesz az év története is képen és írásban, azonkívül számos hasznos, oktató orvosi, jogi, stb. tanácsadó cikk úgy, hogy e naptár szinte nélkülözhetetlen szükségletet fog betölteni a polgári családokban. „A POLGÁR” naptárát megkapja „A POLGÁR” minden előfizetője. „A POLGÁR” előfizetési ára, melynek ellenében a lapot a házhoz szállítják: Egész évre 16 korona, félre 8 korona, negyedévre 4 korona, Egy hónap a 1 korona 40 fillér. Kiadóhivatal: Budapest, VII. ker., Eötvös utca 37. szám. 1905. november 1-től pedig VI. Nagymező utca 12. sz.

* **Népesedési mozgalmak.** A beregszászi anyakönyvi hivatalban szept. hó 6-ától 19-éig bejelentették a következő születéseket: Mándi Mária ev. ref. Katz Helén izr. Székely Jolán, Margit ev. ref. Szabó Piroska ev. ref. Váradai Bertalan ev. ref. Guttmann Mária izr. Tóth Piroska ev. ref. Fiján Károly ev. ref. Osztócs Sándor g. kel. Schwarc Rózi izr. Schönfeld Helén izr. Bak Irén, Piroska ev. ref. Szóbel Imre izr. Lőrinc Margit gk. Szabó Zsuzsanna ev. ref. Klein Jenő izr. Kovács Ferenc, Mihály ág. h. ev. Friedman István izr. — Házasságot kötöttek: Zelmanovits Salamon izr. Lisztman Lujza izr., Króh Áron Wolf izr. Klein Hani izr., Ilkovic Mózes izr. Weisz Záli izr. Balta Ferenc rk. Ekman Mária gk., Mezei Márkus izr. Liendenwald Biri izr. — Meghaltak: Kazsimir Györgyné Csígi Mária rk., Nyiri Mihály ev. ref., Barát Eszter Győri Andrásné ev. ref., Balogh Erzsébet Bakos Miklósné ev. ref., Somi Mária Turóci Károlyné gk., Sándor Eszter ev. ref., Jakab Erzsébet róm. kath., Kovács Albert ev. ref., Abroncsos István rk., Zsurki Sándor ev. ref., özv. Zoltán Andriáné Király Mária gk.

* **Szép és biztos mellékkereset.** Tanítók, jegyzők, papok vagy oly egyének, kik a szőlészethez csak némileg is értnek és oly vidéken laknak, hol a szőlő megéri vagy ahol a filoxera a szőlőket már elpusztította és ennek következtében azok újból lennének beültetendők tehát ahol szőlőműveléssel foglalkoznak: szép, állandó és biztos mellékkeresetre tehetek szert, ha címüket beküldik: „Hirdetési iroda” **Buda-pest, Váci-utca 20—b.**

CSENDÉLET.

Jó madarak.

Kedves galambom, édes gerlicém, drága fülemilém és a többi címekekkel titulálja a gyarló halandó az ő feleségét, vagy a másét. Hogy valami szép állat volna a galamb, vagy a gerle, épen nem mondhatjuk. Hiszen például az ugynevezett gojvász galamb határozottan csunya állat. A fülemile pedig az ő szintelenségével a verebekkel áll egy sorban.

Ugy gondolom, hogy nem is külső alakjuk nyerte meg a férfi közönség tetszését, hanem kitűnő tulajdonságaiknál fogva érdemesítették a hölgyközönséggel egy rangosztályba való s rozásra.

(Zárjel közt meg kell jegyeznet., hogy a galambszelidség a divat tejedésével megfordított arányban áll.) A fülemiléhez való hasonlítgatás is inkább azóta, jött divatba amióta egy ornithologus ezt a kedves madarat az anyósokkal hozta összehasonlító tanulságos összeköttetésbe. Azt mondja ugyanis, hogy e két teremtsé közt mindössze annyi a különbség, miszerint a fülemile fenn énekel; az anyós pedig a fenékre kell. Ez idő óta inkább csak a galamb megszólítást alkalmazom, mert a szelidség esetleges fogyatékosságát pótolja annak a megdölgőse, hogy a fiatal galamb pecsenyének pompás a melle husa.

De menjünk egygyel belebb. Tessék elképzelni azt abábeli zürzavaros felfordult világot, a mely némely házastárs közt egész életen át fenn áll, és a jobb sorsra érdemes férj soha nem vetemedik erre a kifutásra: *kedves gyöngytyukom.* Pedig ez az állat van olyan szép mint a galamb, vagy a gerle. Mi ennek az oka? Az, hogy a gyöngytyuknak olyan pokolra való gyalázatos rikácsoló hangja van, hogy egy feleséggyilkos férj is többre becsüli életpárját, semhogy ehhez az állathoz hasonlítgatná szegényt.

Nos, a Krisztus utáni XX. század első felében Kan-Csi-Ma-Ri chinai város mellett egy vegyes lakosú zárda díszlett, melynek férfi és nő lakói lelki áhitatoskodásukban nagy mértékben akadályozva voltak ama ténykörülmény által, mely szerit a szomszédságukban lakó magántudós négy darab gyöngytyukot tartott. Ez a tudós a szunyogok repülését és a folyami rák zöld mirigy váladékát tanulmányozta általában véve. Különösebben pedig ő alakította meg az autómobilok gyorsaságát mérsékelő egyesületet. Ez egy igen hasznos, igazán közszükséglet-pótló intézmény. A tagsági díj kottások alul kikerülő tojás és bomlásnak indult krumpli, hagyma stb. A közlekedő autómobil maga árulja el trombitálásával közeledését s a két sorban felállított egyesületi tagok olyan fogadtatásban részesítik e modern gyilkosokat, hogy mikor a helység másik végé érkezek, a legszebb gyöngyszín autómobil is szüreti sárga színben halad tovább.

China tehát e részben is megelőzött minket. De még másban is.

Ez a magántudós találta fel azt is, hogy a néptanítók fizetését miként lehet és kell legalább részben, természetben kiszolgáltatni. Az ő tanácsára ugyanis a chinai állami iskolákat olyan nedves talajra építik, a mely talaj lehetővé teszi, szüli és eredményezi azt, hogy a tantermek, lakószobák fa részei, ajtó felek, padimentom sat. buján termi a különféle gombákat. És mivel a chinai tücsköket, bogarat megeszik, természetesen emez állami terméket is vigan bekebelezik.

Sajnos azonban, hogy az utóbbi találmánya a tudós urnak nem eredei. Vizsgálódásaim során arra az eredményre jutottam ugyanis, hogy ez a körültekintő építkezési mód kiválóan magyar találmány. Itt több iskolola szintén szép gomba te méssel látja el a népnevelőket; de mivel a magyarok kissé finnyásabbak: az eddigelő produktum terményt nem hajlandók elfogyasztani. Igaz is, h gyha már gomba, hát legyen kucsma, vagy szarvas gomba. És hogy ehető gomba nőjön az iskolákban, tessék a farészeket szilfából készíttetni. A szilfagomba is jó, ehető. Ezt elfogadják a tanítók.

Hát mondom, a zárda tagjai a tudós makacssága miatt a gyöngytyukok elpusztítását illetőleg a járáskerületi főnökhöz folyamodtak, a kit ott ka-la-maj-kának hívnak. Ez, mint civilizált ország hivatalnokai rögtön deputációt küldött az alkalamajka személyében tapintatos vizsgálódás végett. A küldöttség a magán tudóshoz nem mint ilyen állított be, hanem a gyanu kikerülése végett mint a vidék szépségeiben gyönyörködő jámbor utazó néhány napi szállást és kosztbeli segédelmet kért.

A kiküldött alkalamajka már az első napon meggyőződött a gyöngytyukok hangjának alávalóságáról, de nem szólt semmit. A vidék szép volt, az állás is kielégítően jó, azért maradt tovább. A magántudós ugyanis

megsejtven a bárányszőrbe öltözött farkast, minden jóval igyekezett vendéglélni a kedves idegent. Négy napi szórakozás után, a deputációba ment küldöttség betelven a vidék szépségével, de különösen a naponkint élvezett szárnyas pecsenye egyforma ízével, előadta a tudósnak küldetése célját s azonnal meghozta fellebezhetetlen ítéletét, hogy t. i. gyöngytyukot tartani nem szabad. Mire a tudós, tudóshoz illő szerénységgel jelenté ki, hogy az ítélet előtt meghajlik. Ezután gyöngytyukkal nem foglalkozik, tegnap ették meg az utolsót.

Torpedó.

SZÉPIRODALOM.

Egy ifju autobiográfiája.

Irta: *Lőw Zoltán.*

Ezelőtt elvből nem olvastam ujságot, de mióta az a szerencsés idea pattant ki fejemből, — mint Jupiter fejéből Minerva — hogy írjak tárcát, hát nagyon szellemes foglalkozásnak találok az ujságolvasást és nagyon célszerű, korszakalkotó intézménynek az ujságárusítást, abból a szempontból kiindulva, hogy az irodalmi emberek csakis így válhatnak halhatatlannak. Judiciumom szerint a közoktatásügyi miniszternek oly rendeletet kellene kibocsátani, mely valamennyi fű-zer- és vászonkereskedőt, továbbá minden állami tisztviselőt kötelez hirdapárusításra, mert csak ezáltal terjedhet az író neve.

Hogy a tisztelt olvasók tisztában legyenek írói tehetséggel, e téren való működésemmel, nagy szellememmel, állásom és hírnevemmel, valamint öltözékemmel, szeszélyeimmel, szóval az ihlettel megszállt és a muzsa által fölkenet becses személyemmel, kis autobiografiát kell föltálmnom.

Foglalkozásra nézve tiszteltbeli csizmadia vagyok, önkéntes tűzoltó és kéményseprő, tiszteltbeli tagja minden fölöszlato: — de kizárólag — tudományos egyesületek. Diszpolgára vagyok légváramból épült városoknak és diszpolgára lettem volna Martini-sziget városainak is, ha az a kegyetlen tűzhányó el nem pusztította volna.

Szellememet leginkább jellemzi, hogy munkáimat a lapok vonakodtak bevenni, — sejttem, — mert attól tartottak, hogy szellemem elhomályosítja — szellemüket. Képzeltetik! De a lángész, mindig lángész marad! Kitétem rajtuk.

Betettem tárcám a nyíltérbe. Mi különbség van a tárcarovat és a nyíltér közt? Szorgalmas olvasó mindent végigolvas. Az igaz, hogy fizettem minden sorért külön külön, de bizonyára a régi, nagy írók is csak ekkép kezdtek. A kezdet nehézségeivel mindenkinek muszáj megküzdnie!

Néha úgy érzem magam, mintha repülnék . . .

S tudják-e mi az? Ilyenkor a hírnevem szárnyain nyugszom. — Különben hírnevem már akkora, hogy bárhol rádösmerek — magamra.

Hogy kedves, humorisztikus ember lehetek, azt onnan tudom, hogy — mondhatom — nem ritkán jó magam is elnevetek saját álcaimen, ötleteimen. Már pedig én általában jó izlésű és nem részrehajló embernek vagyok elősmerve. Sokszor csodálkoztam már azon, mikép tudnak az emberek tartózkodni, hogy álcaimen ne nevéssenek, mit csak úgy magyarázok meg magamnak: nem akarják, hogy elbizzam magam. — Bátorágomról is zenghetnék dicshimnuszot, de fölösleges tennem azt, mert semmi sem dicser jobban, mint a — tény. A burokat akartam segíteni az angolokkal szemben; hogy volt, hogy nem, azt nem tudom, de annyi tény, hogy nem úgy történt, ahogy akartam. Hogy miért nem történt, azon nem csodálkozom, mivelhogy sok nem történik, mit az ember akarna. Azonban egész bizonyosan állíthatom, hogy a burok győztek volna, ha én segítettem volna őket. Egy uriembernek volt annyi impertinenciája egy alkalommal nekem azt mondani, hogy külsőm nem árulja el — bensőmet, mire én — azt hiszem elég okosan — odavágtam neki, hogy nem mind arany, ami fénylik, de nem is minden arany fénylik. Mi a fő ebbe a materialisztikus vi-

lágban — a pénz, az is van nekem illetve csak lesz.

De ez már egész mindegy! Jelenleg ugyan szenvedek még állandó pénzzavarban, de kecséget a jövő, a remény — a nagybátyám. Nagybátyámnak ugyanis egyedüli örököse vagyok. Roppant kedvel, mert mindenben kedvében járok. Nincs ember, ki rá bírhatná, hogy örökségét tőlem megvonja. Nem tagadom, jelenleg neki sincs pénze, de vannak ám nagy, merész és sok terve. Igazi vállalkozó szellem. Szelleme reményt nyújt arra, hogy idővel meggazdagodik majd. Addig ez időt csak „átmeneti időszaknak“ nevezhetem. S ennek a nagybátyámnak vagyok egyedüli törvényes örököse! Ez ám a nagy szó! Mindemellett nem vagyok büszke és leereszkedem bárkihez.

Öltözökem, mint afféle bohém embernek, képzelhető legfantasztikusabb. Gallért nem viselek, mert nyakamat és Adám csutkát beföldi poétikus hajam. Állandóan cilindert és lakk félcipőt hordok. Annyira megszoktam már a cilindert, hogy abban dolgozom is, (idővel majd aludni is fogok benne). Cilinderem, be sem várva a tavaszt, — kizöldült . . .

Öltönyöm nagyon könnyű, — mondhatom — lenge, de miután még őseimtől származik, hát télen nyáron mindig hordom. Felőtöl nem viselek, kényelem szempontjából ugyanis, hogy a színházban ne kelljen azt a ruhátárba cipelnem és ne kelljen azt másoktól féltennem . . . Gombokat öltönyömmön nemcsak Nansen, de még Kolumbus sem fődözhethetne föl.

Hogy pedig kiváljak a többi közönséges nép közül, hát sietve járok, botommal folyton hadonázom és egyik fél bajuszomat lefelé, a másikat pedig felfelé kefelem hogy nagyok lássék, mint nevem kezdőbetűje: „S“

Ez aztán az ötletesség — a bajuszban. Hajam — hála az égnek — rőt. Szemem sárgásbarna. Orrom görbe, de végén kiegyenesedik. Szakállam fenomenális.

Tekintetem komor, mi nem zárja ki azt, hogy minden lányra kacintgassak, per-

sze csak akkor, ha — rám néz. Ceruza állandóan fülkagylóm fölött nyugszik. Igyekszem orrhangon hadarva beszélni és minél több szép, idegen kifejezést használni. Gomblyukamban — hogy ne hervadjon — papírróza díszleg. Étvágyam mindig van s sosem vagyok jóllakva, miért is oly szépen hangzik lantom . . . Uri társaságban elegánsan köhécselni is szokásom. De visszatérek szellememre! Tudva azt, hogy a tárca főkéllékei: logika, esztétika, nyelvelkezés, érzés, forma és . . . és — tartalom; tudva azt, hogy ezen kellékek tárcámban mind egyesülnek, elküldtem azt számos kritikusnak megbirálás végett. Az eredményről következőleg számolok be:

Kritikus numero:

1. Logikára, — mondá, — hogy logikus, de esztétikája nem — esztétikus.
2. Szerinte az esztétikája vetélkedhetne akár Kant esztétikájával is, de nyelvelkezése — műkontárt sejtett bennem.
3. Vigasztalja a nyelvelkezést és gondolálja az érzést benne.
4. Nem szimpatizál a formával, de üdvözlí az érzést.
5. Kikel a forma ellen és dícséri tartalmát.
6. Ez az igazi maszk! Minden tartózkodás nélkül összehasonlítja tárcámat, — tartalom dolgában — kifúj tojással . . .

E kritika konzekvenciájából nem fonhatok ugyan babérkoszorát, de hol áll az, hogy a kritikusok a mérvadó perszonák? Hát ha éppen én vagyok hivatva a magyar irodalomnak új irányt teremteni?! a magyar irodalmat méltó nivójára emelni?!

Kitartás! Ez kell, hogy legyen jelszava minden írónak. Hogy nálam ez teljes mértékben megvan, arról tanuskodjék majd legujabb — nyílttéri cikkem . . .

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint az ország minden részében előnyösen ismert

Haltenberger Béla-féle

ruhafestő, vegyi-tisztító és gőzmosó gyári cég képviselőjét Beregszász és vidéke részére elvállaltam.

Eltogadok fenti gyár részére a gyárban megszabott árak mellett **festésre s tisztításra** ruhákat, függönyöket, kézi munkákat, nyakkendőket stb., továbbá **gőzmosás és vasalásra gallért, kézelőt, inget** és egyéb fehérneműt. A posta és csomagolási költségeket magam fedezem.

A n. é. közönség számos megbízását kéri tisztelettel:

Östreicher Ignác,

1—3 kalap- és divatáru kereskedő.

Feladói hirdetmény.

A kissarkadi (beregmezei) volt urbéresek tulajdonát képező „Felsővégi“ legelőterületen a földművelésügyi m. kir. ministerium folyó évi 15554 sz. rendeletével engedélyezett és kiszámozott 600 drb. műszaki célokra kiválóan alkalmas tölgyfa, melynek köbtartalma 1699 m³ mufa, **f. évi október hó 3-án d. e. 10 órakor** a község házában zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen esetleg becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási becsár 39094 Harminckilencezer kilencvennégy korona.

Szabályszerűen kiállított és 10%^o bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok a szóbeli árverés előtt az árverező elnök kezeihez adandók be, ellenben utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Árverési és szerződési feltételek alólírottánál bármikor megtekinthetők.

Kis-arkad, 1905. évi szept. 9.

Urbéres elnök.

ad 320—1904. v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Nyíregyházi kir. járásbíróóság 2783/1904. számú végzése által **nyírmadai takarékpénztár részvénytársaság** végrehajtató javára **Szarka Károly** ellen a teljesített fizetés betudásával 300 korona tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 1929 koronára becsült ló, székér, kocsi, lószerszám, butor és takarmányból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek a beregszászi kir. járásbíróóság V. 38112/1904 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Tivadaron alperesnél leendő eszközzésére **1905-ik év szeptember hó 23-ik napjának délután 3 órájára** határidőtől kütüzetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vétel-árából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Beregszász, 1905. évi szeptember hó 5-ik napján.

Schuller kir. bír. végrehajtó

Árverési hirdetmény.

A megyei árvászek megbízása alapján értesitem, az érdeklődőket, hogy a kiskoru **Novotny Mosch Ervine** tulajdonát képező s a mezőkaszonyi hegyen lévő szőlője, valamint különböző szüretelő edények, 3 hordó bor és seprű, **folyó évi szeptember hó 22-én d. e. 10 órakor** a helyszínén tartandó nyilvános árverésen azonnali készpénz fizetés mellett elfog árvereztetni.

A szőlő kikiáltási ára **2000 korona.**

Egyéb feltételek a körjegyzői irodában megtudhatók.

Mezőkaszony, 1905 szeptember 14-én.

Bakcsy László, jegyző

6440/1905 ki. szám.

Hirdetmény.

Köztudomásra hozom, hogy a Beregszász város tulajdonát képező **Vérke viz feletti köhídon** gyakorlandó vámszedési jog, 1906. január 1-től 1908. december 31-ig terjedő időre, a **folyó évi október hó 5-én déle 10 órakor** a városháza tanácstermében tartandó, zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen bérbe fog adatni.

Az árverési és bérleti feltételek a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A megfelelő bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok az árverés megkezdéseig fogadottnak ei.

Beregszász, 1905. évi szeptember hó 18-án,

1—2

Gáthy Zsigmond, polgármester.

A beregszászi királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.

7469/1905. tkvi. szám.

Póthírdetmény.

A beregszászi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Króó József és fia** cég végrehajtónak **Szarka Károly** végrehajtást szenvedett elleni 300 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében 4634/905 sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a tivadári 55. sztkvi. 152 jhrs. számú ingatlanra 56 kor. 55. sztkvi. 202 hrsz. ingatlanra 46 korona, 55 sztkvi. 563 hrsz. ingatlanra 12 korona, 110 sztkvi. 247, 327, 367, 384, 423, 682, 683, 769 hrsz. számú ingatlanokból Szarka Károly illetőségére 549 korona, 140. sztkvi. 632, 97, 138, 323, 370, 372, 399, 416, 418, 488, 506, 549, 568, 673, 737, 764, 824, hrsz. és Szarka Károly nevében álló ingatlanokra 2572 korona kikiáltási árban Tivadar község házához **1905. évi október hó 2. napjának d. e. 10 órájára** kütüztött árverés az 1881. LX. t.-c. 167. §-a alapján Dr. Kubowich Géza csődömeg gondnok mint végrehajtató érdekében is 43 korona 10 fillér, tőkekövetelés és járulékaik kielégítése végett megtartatni fog.

Beregszász, 1905. szeptember hó 15-én a királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Szilágyi, kir. törvényszéki bíró.

A beregszászi „ANNA” gőz- s kádfürdőben a mai naptól kezdve

mindennap gőzfürdő

kapható.

Frfiaknak:		Nőknek:	
Vásárnap délelőtt 1 k. 20 f.	Kedden délelőtt 1 k. 20 f.	délelőtt 1 k. 20 f.	délelőtt 1 k. 20 f.
délután — 80 f.	délután — 80 f.	délután — 80 f.	délután — 80 f.
Hétfőn egész nap 1 —	Csütörtök délelőtt 1 k. 20 f.	délelőtt 1 k. 20 f.	délelőtt 1 k. 20 f.
Szerdán „ „ 1 —	délután 1 k. — f.	délután 1 k. — f.	délután 1 k. — f.
Pénteken „ „ 1 —	Szombaton „ 1 k. — f.	„ 1 k. — f.	„ 1 k. — f.
Szombaton délelőtt 1 korona.			

A nagyérdemű közönség szíves pártfogásáért esedezve, maradok tisztelettel

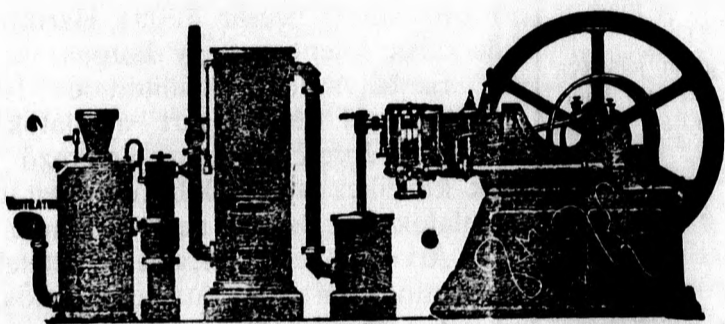
Hartman Ferencz. fürdőtulajdonos.

A 20% engedm. a fűzetjegyekbe belefoglaltak míg, pedig úgy, hogy 10 db. helyett 12 db. adatik.

MINDENNAP GŐZFÜRDŐ

Kiadó lakás.

Damjanich-utcán egy négy szobából, konyhából s szükséges melléképületekből álló lakás október 1-től kiadó. — Értekezni lehet **KERTÉSZ DÁNIEL** törvényszéki hivatalosznál.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST VI. Podmaniczky-utca 18.
Motorgyár és vasöntöde Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és loccmobilok, szívó-gáz-motortelepök 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — költségvetés arjegyék ingyen.

Az eperjesi népbank

KÁLYHAGYÁRA

ajánlja a legjobb hírnevnek s mindenütt közkeveltségnek örvendő

tűzálló fehér chamotte-agyagból gyártott

kiváló minőségű díszes kiállítású

cserépkályháit és

KANDALLÓIT

felette jutányos árban.

A gyári szerelőink által felállított kályhák használhatóságáért és jószágáért feltétlenül felelősséget vállalunk.

Kizárólagos képviselőnk és raktárunk **MARKOVICS JÓZSEF** úrnál Beregszász Andrassy-utca 19. szám alatt. — Képviselőnk kívánatra mintákkal és költségvetéssel szolgálhat.

Regi kályhák átrakása es javítása jutányosan eszközölhetnek.

JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAG

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRASSY-ÚT 33.

„ANGYAL” gyöngyvírág krém Hozzávaló szappan 1 kor. **Ára 1 korona.**

Szeplőt, májfoltot és mindennemű arc-tisztátalanságot pár nap alatt eltüntet az

„ANGYAL” GYÖNGYVIRÁG CRÉM;

a bőrnek fehér, üde színt kölcsönöz

Kapható: **Reichard Jenő**

„Angyal” gyógyszerárában, Beregszász (Bocskay-utca.)

Ára 1 korona. Gyöngyvírág hőlgyör 1 kor. „ANGYAL” gyöngyvírág krém

Ösbudavár!

„ÖSBUDAVÁR” Pesten villanyváros!

Beregszászban világváros!!!!

Mióta a „VASUTI” megszűnt, azóta azt mondják Beregszászban „Hová menjünk?”

MENJÜNK AZ
ÖSBUDÁBA!

Mert csak ott kaphatunk feltétlen tiszta bort a lehető legalacsonyabb árban. Hiába megyünk máshová csak oda tér lelkünk mikor elfárad, mert ott a legszolidabb kiszolgálás mellett találjuk azt, amit csak titkon érző lelkünk óhajta **sejt.**

TESSÉK MEGGYŐZÖDNI EGYSZER ÉS SOHASEM PÁRTOL EL TŐLEM.

Igaz, hogy nehéz egy üzletnek megalapítani a hírnevét, (mint nehéz volt Karikás bácsinak Pesten) de én bízom abban, hogy a legpontosabb kiszolgálás mellett a legjobb borokat szolgálom s így a n. közönség érdekét a legteljesebben kielégitem.

Tisztelettel:

2-3

az Ösbudás.